

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 17P/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623204267
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Komár
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623204267.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Juraj Komár v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka: F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/XX, E. a otec: H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. X, E., o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Návrh zamietam.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 16.8.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh otca, ktorým sa domáhal, aby súd znížil jeho povinnosť prispievať na výživu maloletej A. a to na sumu 40 eur.

2. Otec podaný návrh odôvodnil tým, že rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn.: XX/XX/XXXX bol zaviazaný prispievať na výživu na maloleté dieťa sumou 150 eur mesačne. Od vtedy sa podstatne zmenili jeho schopnosti a možnosti. Od júla 2020 bol otec nezamestnaný bez evidencie na ÚPSVaR. Jeho príjem bol len z občasných brigád, preto nebol schopný platiť plnú výšku výživného. Od októbra 2020 sa zamestnal v spoločnosti A., I. B., ako skladník s mesačným čistým príjmom 955 eur aj s daňovým bonusom. Žije v prenajatom byte, má ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Jeho mesačné náklady predstavujú prenájom 450 eur mesačne, televízia a internet 100 eur mesačne, cestovné do práce 80 eur mesačne + exekúcie. Súčasťou podaného návrhu bola aj kópia rodného listu mal. A., rodné listy maloletého H. a J. - synov navrhovateľa, 3x výplatná páska, email, 3x faktúra T-com.

3. Uznesením č.k. 17P/78/2023 - 24 zo dňa 30.8.2023 bol ustanovený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletej v tomto konaní.

4. Dňa 12.9.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie matky k návrhu otca, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s uvedeným návrhom. Z vyjadrenia ďalej vyplývalo, že po súdnom rozhodnutí si otec vyživovaciu povinnosť neplnil viac ako 2 mesiace, pričom dňa 29.1.2021 bol uznaný za vinného z prečinu zanedbania vyživovacej povinnosti, čím mu vznikol dlh vo výške 1050 eur. Svoju vyživovaciu povinnosť si plniť začal, ale výšku si znížil sám na sumu 120 eur. Maloletej nikdy neprispel viac, ani na náklady na škôlku, lieky, hygienu alebo voľný čas, narodeniny, sviatky. Matke sa podarilo zamestnať na čiastočný úväzok a k výdavkom uviedla, že mesačne uhrádza na nájomnú sumu 287,25 eur, škôlku približne 20 eur strava. Cenu nákladov na stravu, hygienu a oblečenie pre dcéru nevedela upresniť. Dcéra je počas školského roku často chorá, náklady na liečbu sú vždy odlišné, nosí okuliare, ktoré v blízkej dobe musí vymeniť za nové. S tým súvisia ďalšie náklady na vyšetrenia. Od Septembra 2024 bude dcéra navštevovať 1.ročník ZŠ, kde náklady opäť stúpnu. Súčasťou podaného vyjadrenia bola aj kópia trestného rozkazu

Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. XX/X/XXXX, upovedomenie o podaní obžaloby, obžaloba na otca, potvrdenie zo školy o nákladoch, predpis mesačných úhrad za užívanie bytu, potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa, potvrdenie o mzde, dohoda o pracovnej činnosti a pracovná zmluva.

5. Zo správy zo dňa 10.10.2023 podanej kolíznym opatrovníkom súd zistil, matka, F. G., je slobodná a býva spolu so svojou dcérou A. v jednoizbovom byte v E.. Domácnosť je prispôbená potrebám maloletej. Od 8.9.2023 je zamestnaná v spoločnosti K. B. I., na prevádzke v B. L. ako predavačka. Pracovnú zmluvu má uzatvorenú na 20 hodín týždenne s príjmom 300 Eur. Na dcéru poberá prídavok v sume 60 Eur. Žije s priateľom, B. G., nar. X.X.XXXX. Za byt platí mesačne sumu 285 Eur a priateľ platí ešte sumu 55 Eur. Spoločné deti nemajú. Maloletá A. navštevuje predškolskú prípravu v H. D. L. E.. Matka jej platí za stravu sumu 0,90 Eur na deň, za rodičovské združenie 15 Eur. Ešte v tomto školskom roku bude mať aj školu v prírode, čo ju bude stáť 65 Eur. Všetky veci potrebné pred nástupom do škôlky jej pomohol zakúpiť starý otec zo strany matky v sume 150 Eur. Maloletá A. nosí okuliare, ktoré stáli 100 Eur, na kontrolu majú ísť v mesiaci november 2023, pričom matka uviedla, že určite jej bude kupovať nové okuliare. Jej zdravotný stav je dobrý, iba je často chorá a užíva antibiotiká, matka dopláca za lieky sumu do 30 Eur. Matka s návrhom otca na zníženie výživného nesúhlasí. Otec na výživu dcéry posielal 120 Eur mesačne, naposledy už iba 100 Eur. Vzhľadom na zistené skutočnosti, kolízny opatrovník odporučil súdu, aby návrh otca na zníženie výživného zamietol, nakoľko nie je v prospech maloletej A..

6. Súd vo veci vytýčil termín pojednávania dňa 13.10.2023, na ktorom vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi (návrh a vyjadrenie s prílohami, lustrácia zo Soc. poisťovne čl. 30, 33, správa úpsvar Spišská Nová Ves čl. 50, správa úpsvar Košice čl. 53, správa kolízneho opatrovníka), s pripojeným spisom XX/XX/XXXX, vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca a rozhodol vo veci samej.

7. Z výpovede otca na pojednávaní vyplynulo, že zarába 770 eur mesačne, platí 463 eur mesačne na nájom bytu, ktorý nie je vhodný pre deti, nedokáže to tam vykúriť, preto jeho priateľka býva s deťmi u starých rodičov. Okrem nájmu platí internet a Tv 100 eur, 80 eur na benzín, chodí so sestriným autom a exekúcie má v sume 8000 eur, stravuje sa buď v práci, alebo u starých rodičov priateľky. Teraz pracuje so sklom, robím tam zároveň aj skladníka, je to stabilná práca, má vodičský preukaz skupiny B, má vyštudovanú strednú školu s maturitou, je vyštudovaný účtovník. Má ešte ďalšie dve deti. Dcére neprispieva nad rámec výživného ničím a videl ju naposledy pred rokom a pol.

8. Na pojednávaní matka trvala na svojom vyjadrení a uviedla, že otec sa na všetko vyhovára, sám žije v 2- izbovom byte, po 3 rokoch sa jej konečne podarilo zamestnať aspoň na čiastočný úväzok s výplatom do 300 eur mesačne, pričom dúfa, že si ju tam nechajú, pretože dcéra je často chorá. Potrebuje veľa na lieky, na ktoré otec neprispieva, na okuliare prispel matkin otec. Matka býva s priateľom, ktorý sa stará o dcéru a prispieva im aj finančne. Ak otec neplatil výživné, musela jej finančne pomáhať jej rodina. Otec si sám znižoval výživné a to až na sumu 100 eur.

9. Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. XX/XX/XXXX-XX zo dňa 15.7.2020, právoplatného dňa 6.8.2020 mal súd za preukázané, že vo veci bola súdom schválená rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej A., pričom táto bola zverená do osobnej starostlivosti matky a súd otca zaviazal prispievať na výživu mal. A. výživným v sume 150 eur mesačne počnúc od 15.7.2020. Styk otca s maloletou upravený nebol.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (v súčasnosti ide o sumu 36,80 €).

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 111 písm. c) Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

16. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

17. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil, že navrhovateľ a F. G. sú rodičmi mal. A.. Starostlivosť o maloletú zabezpečuje iba matka, ktorá je zamestnaná ako predavačka na čiastočný pracovný úväzok s mesačným príjmom okolo 300 eur. Otec maloletej je zamestnaný ako skladník s priemerným mesačným príjmom 723,60 eur (predložené výplatné pásky za obdobie 03/23, 05/23, 06/23). Otec má súdom určené výživné na mal. A. vo výške 150 eur, ktoré si otec svojvoľne znižoval a uhradil matke nižšiu čiastku. Mimo výživného neprispel žiadnym spôsobom, s dieťaťom sa nestretáva. Otec má okrem mal. A. ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Zo záverov vyjadrenia kolízneho opatrovníka (aj na pojednávaní) vyplynulo, že zníženie sumy výživného nie je v záujme maloletej.

18. Pri rozhodnutí o znížení výživného súd prihliadal na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného za rešpektovania kritérií vymedzených v čl. 5 Zákona o rodine. Naposledy bolo o výživnom rozhodnuté v roku 2020. Na odôvodnené zníženie výživného by museli byť u otca prítomné také vážne dôvody, hodné osobitného zreteľa, ktoré by mu neumožňovali dosahovať taký príjem, aby mohol platiť určené výživné vo výške 150 eur mesačne. Navrhovateľ v predmetnom konaní nepreukázal relevantným spôsobom zmenu životnej situácie, ktorá by mu bránila prispievať na výživu maloletého dieťaťa takouto sumou. V konaní súd u navrhovateľa taktiež nezistil žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu znemožňovali sa uplatniť na trhu práce. Nebola preukázaná ani snaha navrhovateľa hľadať si lepšie platenú prácu, poprípade ďalšie brigády, ktorými by si pokryl nielen svoje náklady na život (nakolko je otec po odpočítaní svojich nákladov v minuse), ale predovšetkým nevyhnutné potreby svojej maloletej dcéry. Z výpovede navrhovateľa vyplynulo, že mu práca vyhovuje a ani sa nesnažil o nájdenie lepšie platenej práce, nakolko by mu zo mzdy zamestnávateľ sťahoval vyššie zrážky určené na jeho exekúcie. Samotné konštatovanie, že otec teraz vykonáva síce menej platenú prácu, ale zato ide o stabilnú firmu a zamestnanie a preto nemôže platiť takto určené výživné, nie je spôsobilé pre vyhoviecie návrhu. Treba poukázať aj na skutočnosť, že v súčasnosti sa v Slovenskej republike inflácia vyšplhala cez 10 %, čo samo o sebe znižuje hodnotu určeného výživného a nie je možné zaobstarať toľko oprávnených potrieb ako predtým. Na to, aby súd mohol znížiť výšku vyživovacej povinnosti povinného rodiča, musí byť táto zmena trvalého charakteru (teda nie len dočasný charakter).

19. Tvrdenie navrhovateľa, že určené výživné je pre neho neúnosné, súd vyhodnotil v danom štádiu za irelevantné. Každý rodič je povinný svojej zákonnej vyživovacej povinnosti prispôbiť aj svoj pracovný a osobný život. Mal. A. neustále rastie, rastú aj jej odôvodnené potreby a tým aj výdavky, najmä nastúpením na vyšší stupeň vzdelávania, čo je v budúcnosti dôvodom na zvýšenie výživného.

20. V závere súd zdôrazňuje, že v rozhodovaní vo veciach maloletých primárne chráni najlepší záujem maloletého dieťaťa. Táto ochrana spočíva v tom, že je potrebné zabezpečiť, aby si každý z rodičov plnil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona o rodine. Jednou z týchto povinností je aj prispievať na ich výživu podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Rešpektujúc tieto záujmy súd dospel k záveru, že návrhu otca nie je možné vyhovieť a preto jeho návrh zamietol. Súd má za to, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal zmenu pomerov na jeho strane, ktoré by odôvodňovali záver o tom, že je potrebné znížiť jeho vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej dcére. Súd prihliadal aj na skutočnosť, že maloletá je iba v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, a teda táto osobná starostlivosť, ktorej sa maloletej takto nedostáva zo strany otca, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná.

21. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O trovách konania súd rozhodol výrokom II. tohto rozsudku podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.